

KANADSKÉ LISTY

Publications Mail Registration No. 09820
Agreement No. 40012841.

388 Atwater Ave., Mississauga, Ontario, L5G 2A3, Canada. Tel. /905/ 278-4116.

mirko388@allstream.net

No. 1-2, Vol. 28., January-February--Leden-únor 2004.

Zlatým hřebem kulturního programu v kryté radnici v Mississauze 1. ledna 2004, během tzv. LEVEE, bylo vystoupení tanečního souboru "Východná" z Mississaugy, v krásných východoslovenských krojích. Představujeme našim čtenářům 5 tanečnic a litujeme, že nejsou v živých barvách. LEVEE je zvyk, který přišel z Anglie a začíná tím, že paní starostová a 9 radních pozvou v tisku, v TV a jinde všechny obyvatele města /skoro 700.000 obyvatel/, aby přišli osobně pogratulovat městské radě a pochutnali si na kávě a zákuscích. Obvykle se dostaví na 500 osob.

Exprezident bude část roku v Americe

Praha (gro) - Exprezident Václav Havel stráví několik měsíců v USA převážně ve Washingtonu, kde bude přednášet a studovat.

Na zatím nejdelší zahraniční pobyt zřejmě odejde v dubnu. Protože se cesta ještě plánuje, není přesné datum příjezdu ani odjezdu určeno. Stejně nejasný je jeho program. Podle dostupných informací by měl spolu s manželkou Dagmar v USA zůstat tři až čtyři měsíce. Pobývat by mohl v půvabné washingtonské čtvrti Georgetown, kde rovněž sídlí univerzita.

Po odchodu z Hradu Havel USA už jednou navštívil. Loni v létě z rukou prezidenta George Bushe převzal nejvyšší americké vyznamenání. C/14/04

Zemřel Aleš Kládivo

Brno - Aleš Kládivo, jeden z významných představitelů promoravského hnutí po listopadové revoluci, 5. ledna zemřel. Kládivo od roku 1989 spolupracoval s politickými stranami bojujícími za obnovu samosprávnosti Moravy. Smuteční obřad se koná v pátek 9. ledna 2004 na brněnském Ústředním hřbitově.

Raoul Wallenberg defied Nazi tyranny

By IAN MCDUGALL
Toronto Sun

Dignitaries and politicians gathered in Toronto yesterday to unveil a tribute to the Swedish diplomat credited with saving thousands of Jews from Nazi clutches during the Holocaust.

Raoul Wallenberg was praised yesterday for his courage in setting up safe houses and issuing diplomatic papers to Hungarian Jews on the run from the Nazis in 1944 and 1945.

Wallenberg was arrested by Soviet authorities on Jan. 17, 1945, on allegations of espionage. He was never seen again.

George Porasz, 72, was 13 when he received his special diplomatic papers from one of Wallenberg's offices in Budapest.

"To him, thank you for my life," he said yesterday at a ceremony in the lobby of the Royal Bank building on Bay Street.

The federal government has made Jan. 17 Raoul Wallenberg Day to mark his contributions to human rights. It's estimated he saved more than 100,000 Jews from Nazi concentration camps. He was also named an honorary citizen of Canada.

Dignitaries at yesterday's tribute included the U.S., Hungarian and Israeli consuls general and federal Justice Minister Irwin Cotler.

"His life reminds us we do not choose our trials," said U.S. Consul General Antoinette Marwitz. "We choose how we respond to them."

Cotler called Wallenberg the "lost hero of the Holocaust." It wasn't just Wallenberg's use of special diplomatic passes that saved lives, he said. It was also the safe houses, hospitals and soup kitchens that kept people alive.

Cotler underlined the importance of taking a stand in the face of oppression.

Toronto Sun, Monday January 19, 2004

WALLENBERG
Rescued Jews

Refugees: no country emulates Canada

Although many assume that Canada has one of the best asylum systems in the world, no country emulates Canadian policy. The explanation for this is that, while striving to protect those who are fleeing persecution, other countries also strongly emphasize deterring abuse and the control of illegal immigration.

The Canadian system does not accomplish these objectives and is therefore out of step with an emerging harmonization of asylum determination policies and practices in the developed world, according to a new study titled *Canada's Dysfunctional Refugee Determination System* released by the Fraser Institute, an independent public policy think-tank based in Vancouver.

Stephen Gallagher, author of the paper and professor of political science at Concordia University, notes that Canada allows most refugee applicants to seek employment. This is not the case in any of the other major destination countries for asylum seekers in the developed world.

In the area of refugee determination, Canada is out of step with international norms. Because Canada does not currently employ a "safe third country" or "manifestly unfounded" review process to deter abuse, anyone from any country is granted a full review of their refugee claim in a process that is relatively slow and backlogged. Canada is the easiest country in the developed world in which to secure Convention Refugee status. Canada is also the easiest country in the world for a Convention Refugee to gain permanent residence and citizenship. Even failed refugee applicants have a significant possibility of securing permanent residence and citizenship through various immigration categories.

Canada's asylum policy constitutes a relatively effective means of migrating to Canada from a range of countries not all of which are in the developing world or normally viewed as producing refugees. For the minority that cannot secure permanent residence status in the extended asylum review process, it offers the possibility of a lengthy stay in Canada with a relatively generous package of social benefits.

Gallagher concludes that Canadian asylum policy, taken together with the many additional naturalization possibilities available to failed refugee applicants, may be characterized as a self-selected immigration program - a bonanza for transnational people smugglers.

JANUARY 2004 • EUROPEAN REPORTER •

1989: Nešlo o revoluci

Obecně je přijímána teze o jakési zákulisní dohodě s komunisty, píše Pavel Záček v článku o tom, že o 17. listopadu toho stále dost nevíme (MFD, 15. 11.). Rozmazané slovo „obecně“, alibistické pasivum „je přijímána“, vágní náznak „jakási dohoda“ - z takového matného materiálu je složena celá klíčová věta. A kdo za to může? „Mlčí bývalý disent...“

O čem má disent promluvit, když žádná „jakási“ zákulisní dohoda neexistovala? Nebylo žádné spiknutí. Na druhé straně nebyla ani revoluce. Dnes se ujmá slovo osvědčené za první Československé republiky: „převrát“ (o 28. října 1918). Není však i toto slovo příliš silné?

Už dva měsíce po „převratu“ jsem jako představitel OF řekl do televizní kamery, že o žádnou revoluci nešlo, tedy ani o sametovou (to je ostatně promluv). Prostě to vzdali a celý problém byl v tom, že týmy OF, jednající s představiteli moci, se o tom, že moc to vzdali, ujišťovaly až postupně. Byli jsme pro jistotu zprvu hodně opatrní, niť oli smířliví.

Poptávka po revoluci

Jenže poptávka je po něčem jiném: jedni vyžadují prostě „revoluci“, trvají na ní, protože v těch dnech konečně překonali sami sebe a sešli z chodníku do vln a na náměstí. Druzí si naopak za každou cenu přejí spiknutí, „zákulisní dohodu“. To aby si ospravedlnili svoji pasivitu předtím i potom.

Nikdo nepřijímá rád poměrně střízlivou skutečnost, že po gorbáčevské glasnosti, po Polácích, Maďarech, východních Němcích a po Bulharech jsme až jako předposlední ze zemí sovětského bloku přiměli k rezignaci naše ve skutečnosti už

rezignovavší papaláše. A že to byla už jen úťka garnitura.

Ukazuje se, že ani Pavet Záček to nepřijímá rád. Tato skutečnost je vsouknu nejmeně zajímavá a nejméně odpovídá představám, které bychom o sobě rádi měli. Protože pak totiž nelze nepoložit otázku: A nešlo pokusit se o změnu už dříve? Pak by možná skutečně mohlo být zmo odděleno od plev, pak by to snad opravdu mohl být čistý proces, celospolečenská katarze.

Hyde Park

Jak vidí 17. listopad 1989...

Petr Pithart

Nešlo o žádnou revoluci. Představitelé moci to prostě vzdali.

Záček možná jen provokuje. Ve skutečnosti tuší, jak to bylo. Na jiném místě článku to připouští: „Bojíme se možná zjištění, že na jiný postup než ten, který byl zvolen v listopadu 1989... československá společnost prostě neměla... Jak již dnes všichni víme, komunismus byl v našich myslích více, než jsme si byli ochotni připsat.“

Jen něco o tehdejší roli disentu, který „mlčí“. Ví se o tom, že za minulého režimu pořád proti něčemu protestoval, ale to byla jen desetina jeho práce. Charta 77 především systematicky analyzovala a dostupnými prostředky publikovala (nejednou ve spolupráci s lidmi ze „struktur“) stránky života společnosti a vydávala je jako „Dokumenty Charty 77“. Disent tak měl nejprvejší a nejdůležitější představu o tom, jak na tom do-

opravdy jsme a co můžeme od eventuálních mocenských změn čekat.

Právě disidenti nejméně podléhali politopadovým vlnám rožarování a jakobinskému hledání nepřitele ve vlastních řadách. Kdo to brzdí? Kde je nepřítel skryt? Není třeba ještě jedné revoluce? Disidenti si nepouštěli vymýšlet spiknutí, neměli iluze ani o své připravenosti ujmout se mocenských rolí. Byli nejstřízlivější ze všech. Proto byl přechod moci tak klidný - ne pro nějakou jejich aporní smířlivost s lidmi režimu, ani proto, že bylo třeba dodržovat „dohodu“.

Na víc jsme neměli

Je mi to líto, ale na víc jsme asi opravdu neměli. Dvacet let normalizace poškodilo společnost víc než krutá doba konce čtyřicátých a začátku padesátých let. Protože jsme v ní žili a vesměs ve zdraví (a nikoli v bídě) ji přežili, nechce se nám k těm dvěma dekadám příliš vracet. Je to docela pochopitelné.

Historik by z toho neměl dělat taženku, která zůstává údajně kvůli „mlčení disentu“ prázdná. Pokud jde o 17. listopad, zanechme všech nadějí: nic tam není. Jsme tam jenom my, takoví, jací jsme byli na konci času normalizace.

K posledním iluzím stále ještě patří naděje, že se nakonec přece jen podaří odhalit „jakési“ spiknutí, které by dokázalo, že režim byl silnější, než ve skutečnosti byl. Ze se pokoušel o nějakou vážnou mocenskou hru, že byl organizátorem ústředního manévru z politických na ekonomické pozice. Že byl zkrátka něčím víc než shnilou stodolou, do které stačilo opřít se ramenem.

PETR PITHART

Autor je předsedou Senátu PČR

Pocta všem, kteří vzdorovali

Královéhradecká pobočka Konfederace politických vězňů uspořádala v listopadových dnech v budově Nového Adalbertína v Hradci Králové výstavu připomínající osudy politických vězňů „Pocta všem, kteří vzdorovali“.

Expozice dokumentů připomínající osudy politických vězňů byla vystavena na 45 výstavních panelech. Předseda královéhradecké pobočky Konfederace politických vězňů Zdeněk Kovářík na zahájení představil výstavu, jejíž hlavní částí je putovní expozice, kterou členové královéhradecké konfederace doplnili vlastní dokumentací a stále živými vzpomínkami. Část dokumentů je věnována útlaku ve východních Čechách či práci v jáchymovských uranových dolech.

Patronem expozice se stal hejtman Královéhradeckého kraje Ing. Pavel Bradík, který výstavu také zahájil. „Dokud existuje svědectví, je naděje, že se něco podobného už nebude opakovat,“ píše si Pavel Bradík. (zk)

Lord se ptá svého komorníka „Jonny, prosím vás, kdy jsme byli naposledy na lovu divokých kachen?“ „Včera, pane,“ odpovídá komorník. „A proč je dnes k obědu hovězí guláš?“ „Protože váš kuchař vaří vždy to, co trefíte.“

Na nádraží se loučí Irena s mužem. Poslední polibek a trena nastupuje do vlaku. Zanedlouho se jí spouštějící ptá: „Opouštíte manžela na dlouho?“ „Ne, právě se k němu vracím.“

Kanadské Listy

INDEPENDENT PUBLICATION
IN CZECH LANGUAGE.

Publisher and Editor: Mirko Janeček.
Secretary of the Editorial Board:
Jana Janečková-Bayerová.
Tel. /905/ 278-4116.

E-mail: mirko388@allstream.net

Články, objednávky inserátů, opravy
adres a předplatné lze poslat na:
"Kanadské Listy", 388 Atwater Ave.,
Mississauga, Ont. L5G 2A3, Kanada.

List vychází 6x za rok.

Předplatné na 1 rok:

Kanada . . .	\$ 19:00
--------------	----------

USA, letecky \$ 24:00

Česká republika a
Slovensko: dobrovolné předplatné

Ostatní zámorí, letecky: \$ 28:00

Sdělení čtenářům v ČR: dobrovolné předplatné lze poslat na adresu:
"Kanadské Listy", Máchova 472,
252 63 Roztoky u Prahy.

JEDNOU VĚTOU

JEDNOU VĚTOU Kdokoliv kdekoliv ve světě může adoptovat kanadského ledního medvěda či dokonce celou rodinu. Stojí to 25 až 100 kan.dolarů a zařizuje to Světový

přírodní Fond /<http://www.wwf.ca/>.--Prvním předsedou "Zemské organizace v Kanadě, Čs.soc.dem. strany v exilu" byl od r.1949 František Námec, čs.velvyslanec v Ottawě do února 48. Jednatel-
em byl Karel Bála. Organizace byla zrušena
v březnu 1995.--Krajanům usedlým v okolí Gatineau a Hul,Que., ochotně poskytuje konsu-
lární služby český konsulát v Ottawě,nemusí
až do Montrealu,což jsou 3 hodiny cesty au-
tem.--V Kanadě jsou dnes životaschopné pouze
2 indiánské jazyky:krí a ojibway; z eskymác-
kých jen inuktitut. Původně jich bylo 70.--
Regina Janečková,roz.Glázrová v Esterhazy,
Sask.,zemřela v Ottawě v letních měsících
2001.V Anglii se během 2.svět.války provdala
za Karla Janečka,jediného syna "Jawaře",
inž.Františka Janečka.-- V květnu t.r.bude
v Torontě Toronto International Choral Festi-
val,za vedení krajana prof.N.Goldschmidta.
Tel.:/416/ 397-5727.--I.Mike Wagner,expert na
"Eskymo"welzla, pracuje pro RCMP a pro Cana-
dian Ski Patrol ve Whitehorse,Yukon.-- Nuce-
ně nasazená v Rakousku za války byla toront-
ská residentka Božena Bongardová. Zná se do-
bře se Slávkou Zvěřinovou,roz.Sládkovou,z Pra-
hy.Trpěly spolu.--V prosinci tomu bude 30
let,co v autonehodě přišel o život krajan F.
Živný.Jeho syn Tomáš zahynul podobně r.1969.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada, through the Publication Assistance Program (PAP) toward our mailing costs.

SBOHEM, SVÁŤO!

Zubní lékaři nebyli nikdy příliš populární, ale dr. Svatopluk Tománek z Uher-
ského Hradiště, byl zřejmě výjimkou. Měli ho rádi nejen pacienti

Pomáhal,kde mohl.Byl skautem celý život.V Hradišti ho dnes považují za svatého,protože jim pomohl vybudovat velkou klubovnu a skvělé arborétum,kde má vitrínu zajímavostí z Kanady. Narodil se 2.11.1922,po únoru 48 odešel do exilu a do Kanady se přistěhoval v dubnu 1949 jako zemědělník.Zubařinu dokončil v Torontě a v r.51 se oženil.Zemřel 4.12.2003 a zanechal manželku Edith, 2 děti/Steve a Helen/ a 2 vnuky/David a Jason/. MJ

ZE ŽIVOTA KRAJANŮ

Hlavní stan ČSA v Torontě je v č.401 Bay St., Suite 1510, tel. -416/ 363-3174. Ředitelem je p. Slípka. -- Ota ek z Waterdown, Ont. přišel do Kanady v r. 1952. V prosin- 03 slavil "80". -- Letní dětský tábor nedaleko Montrealu letos od 26.6. do 31.7.04. Letos bude v provozu pláž na u Lafond. Přijímají se děti do 15ti let a cena je \$225 den. Kontakt: www.hostyn.org. -- Český a slovenský misijní e v č.7300 Sherbrooke West, Montreal, H4B 1R7. Je to též ence P. Petra Stejskala. Rezervaci místnosti lze zajistit /514/ 488-1340 /pí Valdštyňová/. -- Pan Tomáš Baťa, 89, se únské nemocnici podrobil operaci šedého zákalu. Operoval zdarem p. primář Pavel Stodůlka. -- Ve dnech 23. až 27.6.04 v Torontě 11. Sokolský slet Sokolské župy kanadské. Mají upit i španělští tělocvikáři. Kontakt: J. Kořistka, tel. 743-7123. -- Zajímavé evropské informace má měsíčník "Eu- n Reporter", 17 Carlaw Ave., 2nd floor, Toronto, Ont. M4M 2R6. latné: \$22 za rok. Tel. /416/ 465-6060. -- Dr. Bohuslav Dérer avné slovenské rodiny Dérerů, se z Toronto přestěhoval ovi do Calgary. Zůstává čestným předsedou Slovenského ranského kostela sv. Pavla v č.1424 Davenport Rd. Duchov- právcem je tam Rev. L. Kozák. -- V "LN" byl rozhovor s N. Bra- vou ze Scarborough, dcerou V. Brabence ze skupiny "Plastic e of the Universe". -- Při let. havárii nad Lake Erie při- život krajau L. Janík, 49 z Kingsville, Ont. 10 osob bylo ňubě letounu Cessna Caravan 208B. -- Dirigent Míša Roháč, ěstí ČR, bude pohostinsky dirigovat Mississauga Symphony str v IAC Mississauga 7.2.04. Budou dávat mj. Smetanu. -- 6.

Známy krajaňský zubní lékař Jiří Začal /na snírku/ se vrátil s paní Jarmilou /z Popovic u Hluku/ z týdenní dovolené na Caymanských ostrovech. Doporučuje je.

Historici obouvání si v Torontu mohou vybírat z deseti tisíc párů bot

Batovo muzeum je bez „batovek“

JIAI SMUTNY

V centru největšího kanadského města Toronto, na rohu ulic St. George a Bloor, stojí velmi efektní moderní budova. Uvnitř se nachází jedno z nejmladších a nejmodernějších muzeí na světě – Batový muzeum bot. Bylo otevřeno před pěti lety a jeho expozice je věnována lustracnému vývoji obuvní. Se světově známým Tomášem Batov však překvapivě nemá muzeum společného skoro nic. Pouze na počátku, při zrodu náde, která muzeum zřídila, hráli finanční příspěvek Batovy rodiny. Jak mi prozradila Státníka, v muzeu nenajdeme „batovky“ ani jedny.

V suterénu je nainštalovaná veľmi pôsobivá stála expozícia Všechno kolem bot. Návštevníci se zde seznámí s vývojem obuvi v různých historických dobách u různých národů světa. Od Mezopotámie, Řecka a Říma pies ukáží stredoveké obuvi, boty obyčejných ľudí a kráľů, boty jednoduché i pracovné, ze dřeva, z kůže i kovu, prosté i zdobené drohokami a zlatom.

tem, určené pro nejrozumnější
přijetost, nechybí ani přípo-
mínka prvního kroku člověka
na Měsíci.

Rovněž v přízemí je stálá expozice. Dokumentuje způsob obuvání nejznámějších světových osobností od herců a zpěváků přes politiky až po papeže. Expozice je doplněna videoprojekty. Zde se dozvíme, co nosila například princezna Diana, Indira Gandhiová či Marilyn Monroe nebo ještě nosí Elton John nebo Madonna.

Ostatní výstavy umístěné ve vyšších podlažích jsou jen do-

časné. Jejich tvorba je možná zejména díky bohatým zásobám exponátů uložených v muzejním depozitáři, kde si autoři výstav mohou vybírat z deseti tisíc párů bot. Kromě toho spolupracují s muzei z celého světa a potřebné exponáty si zapůjčují.

V prvním poschodí jsou v současné době výstavy dvě: Obuv v indické tradici a Herbert a Beth Levinovi – americký pár. První představuje vývoj obouvání na Indickém subkontinentě, druhá nás seznamuje s tvorbou předních

obuvnických designérů manželů Levinových, a to z padesátých, šedesátých a ze sedmdesátých let tohoto století.

Ve druhém patře návštěvníka čekají Příběhy ze začátků existence bot v Kanadě. Najdeme zde bory z přírodních materiálů, které si vyráběli Inuité, první bory přicházející na americký sever z Evropy a další zajímavosti. Nechybějí ani sněhnice.

Muzeum funguje jako ná-
dace, zaregistrovaná coby ne-
výdělečná organizace. Jejím
posláním je sloužit veřejnosti
a zejména školákům a posky-
tovat jim nejen poučení, ale i
estetický zážitek. Školy této
možnosti využívají velmi in-
tenzivně.

Otevřeno je denně mimo pondělí. Vstup přijde na šest dolarů, děti platí dva nebo tři a rodinné vstupné činí dvánáct dolarů. Požaduje někdo absolvovat prohlídku zcela zadarmo, má možnost každé první úterý v měsíci. V tom případě však musí počítat se značným náivem. Kdo neumí anglicky, nemusí se bát problémů. Paní šatnářka se do Toronta přestěhovala z Kosteletce na Hané a každému vše ochotně vysvětlí česky.

Our Dream Was Canada

Escape from Czechoslovakia with Two Suitcases, Children and a Dog

Přesně tak zní titul zajímavé nové knihy v anglickém jazyku z pera /či z per?/ manželů Žídkových usazených v podhůří Skalistých hor. Je to vz-nání lásky ke Kanadě a kanad-ské přírodě. Pro přesnost:fo-tografie je z bavorských Alp před 20ti lety a je nejspíš na obálce knihy. Ta se dá ob-jednat u Trafford Publishing, Suite 6E-2333 Government St., Victoria, BC, Canada, V8T 4P4. Manželé Žídkovi pracovali v ČR jako odborníci v chráněné o-blasti v Jeseníkách. Paní Eva dopisuje do krajanského tisku a její adresa je: Eva Zidek, 301 Larch Place, Canmore, AB T1W 1R7. Těšíme se, že něco na-píše i pro "Kanadské Listy".MJ

v Royal Botanical Gardens v
března. Je to pastva pro oči!
ěstitelé těchto vzácných květín.

The Bata Shoe Museum

327 Bloor St. W. (stanice metra St.
George). Tel: (416) 979-7799

Otevřeno: úterý, středa, pátek a sobota:
10-17 hodin, čtvrtek 10-20 hodin.

neděle 12-17 hodin

Každé první úterý v měsíci je vstup zdarma

Z ČESKÉ REPUBLIKY A SLOVENSKA

Ve dnech 7.-8. listopadu 03 se konal v hotelu Olšanka na Žižkově 6.Sjezd Svazu nuceně nasazených, po vedením předsedy inž.K.Růžičky. Bylo tam 176 delegátů z celé ČR. Vládu skvěle zastupovala Petra Buzková.--Na brněnské Konferenci o znalostním managementu vyhlásil prof.Milan Zelený, že české firmy nemají konkurenceschopnost a potřebují lepší řízení. Nejlepší v tom ohledu je Finsko. Systém řízení obou Batů, otce a syna, je naším příkladem.--V Plzni zemřel v březnu 2003 p.Jaroslav Cemper, který se s inž. A.Pluhařem zasloužil o obnovení sousoší TGM.Jinak úspěšně podnikal.-- Klára Janečková, 24, z Bystřice p.H.vydala knihu "Prokletý původ".-- Pavel Rychetský napsal 16.8.03 v "Právu": "Kdybych kandidoval na prezidenta, byl bych zvolen".-- Předsedou "Společnosti bratří Čapků" je

Ukázka z článku JUDr.Milana Hulíka:

Ať padouch, či hrdina

Jedním, kdo se po převratu pokusil komunistickou stranu zakázat, byl tehdejší pražský městský prokurátor JUDr. Tomáš Sokol, který 17. 4. 1990 otevřeným dopisem sdělil tehdy ještě o písmeno „M“ nedoplněné komunistické straně, že od 1. 5. 1990 bude veškerá její činnost na území Prahy posuzována z hlediska možného naplnění skutkové podstaty trestného činu podpory a propagace fašismu a podobných hnutí podle příslušných pasáží trestního zákoníku. Reakce představitelů OF jen stvrdila jejich slabostí politiku z listopadu a prosince 1989. Sokolův dopis odmítli, protože, jak uvádí historik Jiří Suk v knize „Labyrintem revoluce“, „byl v rozporu s logikou vyjednané kompromisní změny“. Dokonce se ponížili tak, že za komunistickými poslanci vyslali do parlamentu jak generálního prokurátora ČSFR Tibora Bohma, tak generálního prokurátora ČR Pavla Rychetského, kteří se jim omluvili a slibili, že jejich podřízený městský prokurátor bude potrestán. Tak zlikvidovali v zárodku jediný pokus o postih komunistické strany a udusili jakýkoli další náznak protikomunistického radikalismu, jak to ve svém vystoupení učinil i Petr Pihart, který v něm upozornil, že slyší růst trávu. Tak se projevy politiků OF shodly s prohlášením komunistických poslanců, podle kterých je Sokolův dopis „porušením principů, z nichž vyšla vláda národního porozumění“.

NOVÝ POLYGON 6/2003

Dr.Josef Protiva. Elegantní a sympatický pán.--V nakl.Helios připravují 2.doplněné vydání knížky L.Ladýřové o českých vánocích. Chválu sklídila u Holanďanů za studii o jejich Mikulášci Sinterklaasovi.-- Dovozy kompjuťrů v ČR jásají, když hodnota am.dolaru klesá. Firma AT COMPUTERS v Praze nestačí dovážet.--Kdo ví něco o Nadaci Mariastar Humanity, která vlastnila v Sanopších n.Sázavou velkou vilu, kde chtěla ubytovat krajany ze zahraničí? Snahu vedla ing. Blanka Stárková.--Největší náklad v ČR mají "Blesk a Sport": 515.000 výtisků. Majitelem je švýc.firma Ringier AG.-- Nez.novinář V.Hynek nám z Písku napsal, že v ČR je dnes lepší mít horší zrak, aby člověk neviděl problémy kolem.

Jan Beneš:

Týden zahraničních Čechů

Nemožno se nezmínit. Vlak tam ze strany organizátorů mnoho potu vyroněno, navzdory tomu zvolená tiskárna nebyla v den zahajovací schopna dodat tištěný program. Respektive tedy dodala, leč nepoužitelný. Nicméně mnohé známé tváře se opět sešly, potěšila přítomnost pani doktorky Podoské, jež si svou živost a břídkost zachovala a zůstává připomínkou toho nejlepšího, co máme. Potěšila přítomnost krajanů z dalekých končin jihoamerických, případně vlastenců zapadlých až v sibiřském Chabarovsku, i českých komunit z Rumunska a Bulharska. Vyslechli jsme si z úst nejrůznějších činitelů ústavních mnoho krásných slov o svých zásluhách a dluzích, jež domov vůči exilu má - a jež samozřejmě i nadále zůstanou nevyrovnané. Neb šhodná slova padala už při obdobných konáních v minulosti, aniž na věcech samých k jakési změně k lepšímu došlo. Shodné projevy ostatně poslouchají na svých shromážděních ze shodných úst i bývalí politici vězni. Pan poslanec Karas, křesťany reprezentující, takže ve svém projevu nějak nezaznamenal, že slechtické predikáty byly u nás zákonem zrušeny už 12. prosince 1918, a tak hovořil o křivdách spáchaných na jakémsi knížeti Kinském, ač se jistě jedná o občana. A nechť právě jako občanu budí mu přiznání právo, pokud ho je. Bylo to ještě za hluboké toulitiny let šedesátých, kdy spisovatel Milan Jariš (jinak komunista až na půdu) neváhal se perzultujícího esenbáka otázat: "Vie kdo já jsem?" a když esenbák nevěděl, doplnil to: "Já jsem občan!"

Bylo to dobré setkání, ale došlo tam k události, jež dobrá nebyla. Jakýsi pan Vogel se tam pouhoukal (já ho bohužel nepotkával a nebyl jsem ani na níže popsaném zasedání), prý co reportér Haló novin našich bolševiků, a provokoval, hovořil o správnosti a legalitě vražd lidí jako Milada Horáková či Heliodor Píka zaváděl. Posléze jediný kdo na něj upozornil, nebyl nikdo ze zahraničních Čechů, ale TV režisérka Kristína Vlachová. Tak došlo k hlasování (pod vedením moderujícího zástupce Univerzity Karlovy), zda si shromáždění přeje, či ne, aby byl jeho přítomnost a poznámky dále provokovány. 24 přítomných hlasovalo proti jeho přítomnosti, 22 pro ni a zbytek, asi 60 osob, se zdrželo. Nicméně, pan Vogel shromáždění neopustil a nikdo se ani nepokusil ho v tomu přimět. Asi na znamení toho, že se jich to netýká. Čimž zdá se mi, toto setkání svobodných občanů zasedlo samo sobě důkladnou morální facku. O moderátoru Ivanu Dubovickém z UK nemluvě. V prostorách UK se pohybuje dosti početná ochranka, doplňme.

Jině, v rámci panelu o stavu a budoucnosti krajanů tisku, dostal své slovo i Nový Polygon. Respektive tedy jeho vydavatel i editor, kteří rovněž odpovídali na otázky z pléna.

Celkový dojem? Nemnoho vzdálen od toho, který jsem co povinnosti těch „zahraničních“ formuloval na těchto stránkách už v roce 1990. Poklonit se sametové revoluci, nechat tu nějaké tvrdé obězivo a zase rychle vypadnout.

NOVÝ POLYGON 5/2003

Dobře sešlá ŠEUCOUSKÁ MUZIKA by ráda zahrála v Kanadě p.Tomáši Batovi k jeho 90.narozeninám.Jak na to?Kapelníkem je J.Skála, Osady Ležáků 764,539 73 Skuteč,tel.469-351-066.

* actuality

Poslanci odsouhlasili, aby bývalí prezidenti dostávali od státu pravidelný měsíční důchod ve výši 100.000 Kč. Zbývá jen schválení Senátem a podpis prez.Klause.--Hrusice u Senohrab budou slavit příští rok 800.výročí založení. Narodil se tam v r.1887 Josef Lada. Podle Palla Picassa to byl nejlepší český malíř.Břímě starosty na sebe vzal L.Tesářík. Už se plánují velké oslavy. --Naši v Bulharsku protestují, že se šéfkou Českého Centra v Sofii stala paní Ransdorfová, manželka jednoho ze šéfů KSČM. -- Stálá Komise Senátu pro krajany pořádá 5.2. Seminář "Volební právo a korespondenční volba". O závěrech napíšeme.--Všela brožura "Za Čapky na Slovensko" 8 stran, z pera K.Váňové.--Starosta obce Hruškv u Hodonína pevně věří, že v ČR je potřebné vytvářet nová občanská sdružení, ve kterých mohou naši lidé nacházet své uplatnění a vyžití. --Naše reportérka Jiřina Urbanová hlásí z Kadaně, že měla skříplý nerv na páteři a že to není nic příjemného.-- Pro svůj doktorát na UK studuje Šárka Alfordyová také svázané ročníky "KL" od r.1980.--Láďův přírodní pramen ve V.Karlovicích-Léskovém vrací mužům i ženám vitalitu. Je 3 km od hotelu Laterna a nevysychá ani za největšího horka. Autem k němu dojet nelze.--46 českých občanů z 254 dostalo odškodnění za věznění v GULAGU. Na české straně pracuje obětavě novinář V.Bystrov.--Novým am.ambasadorem v Praze se stal William Cabarnis.Letěl už se zahr.ministrem Cyrilem Svobodou do Iráku.

New Employment Insurance Compassionate Care Benefit

If you must be absent from work to care for a dying family member, maybe we can help.

The Government of Canada is introducing Compassionate Care, a new special Benefit available to Employment Insurance eligible workers who must be absent from work to provide support to a family member who is gravely ill with a serious risk of death.

Important facts:

- Beginning January 4th, 2004, six weeks of Compassionate Care Benefits will be available to those who are eligible and provide the required medical certificate.
- The Benefit can be used by one individual or shared with eligible family members to care for a child, parent, spouse or common-law partner who is gravely ill with a serious risk of death.

For more information about the Compassionate Care Benefit, call 1 800 O-Canada (1 800 622-6232), 1 800 465-7735 (TTY) or visit www.canada.gc.ca.

O LETCÍCH

Máme pěkné foto Ády Zeleného v Rožné u Žďáru n.Sázavou. Bude příště. -- Vyšla pečlivá knížka Bohuslava Feriance z Modrovky /SR/ "Mosquito nad Piešťanmi", 68 stran. Pojednává o 418. peruti RCAF a specificky o dvou letadlech, které pilotovali S. Cotterill a S. May. Každý měl navigátora. Stroj May-ův s navigátorem J. Ritchem byl Němci sestřelen, muži se zachránili padákem a ujali se jich vesničané obce Podhradie. Připojili se k místním partyzánům a válku přežili. Pilot May se vrátil do obce v r. 1971, aby záchrancům poděkoval osobně. /418. RCAF peruti velel S/L R. Bannock, který dosud žije v Torontě; sestřelil nad Anglií 18 německých V-1. /--Boleslav Ivánek, nar. 1917 v Palkovicích, zemřel tamtéž 5.8.2003. Byl členem zpravodajské skupiny pplk. Píky v Rumunsku a v Turecku, byl v Syrii a u Tobruku. Navigátorský kurs absolvoval na Bahámách. -- Jsou domněnky, že Fr. Pohlodek v angl. domově důchodců zemřel. Byl tam jako "Col. Lee-Pohludka" a mluvil jen česky. -- Otázka: kdo ví, zda stále žije Otakar Machek, který po válce působil jako lékař v St. Louis, MO? Měl 4 děti a paní. -- Olga Stoupová-Berounská ze Švýcarska zjistila, že v některých angl. publikacích je jméno jejího otce mylně uvedeno jako "Baronsky". V knize "Křídla noci", která vyšla v Mustangu v Plzni, je celá řada chyb při překladu z angličtiny; některé mění smysl. -- Před 60ti lety potopil Liberátor kpt. Oldřicha Doležala od čs. 311. perutě německou loď "Alsterufer" s nákladem 344 tun wolframu z Japonska. Navigátorem byl Zdeněk Hanuš. -- V Aeroklubu Brno-Slatina jsou aktivní Emil Boček a B. Svoboda. -- Z popudu inž. Miloslava Červinky /zemřel v r. 2002 ve věku 91 let/ byl nedávno odhalen památník čtyřem čs. letcům v místě, kde se jako skauti před 2. světovou válkou scházeli a tábořili. Byli to F. Dittrich, B. Štefan, A. Zavoral a A. Vašátko. Promluvil vice-premiér P. Mareš a biskup D. Duka. -- Nové let. jednotce v Náměšti n. Oslavou stále velí plk. Martin Hejra. Ve styku s ním je často plk. Jaromír Grygar od 311. -- Papíry E. Prchala ve Stanfordu, CA: V souvislosti s tragédií kolem gen. Sikorského v r. 1943 je studoval polský historik J. Stanczyk a náš dr. Němeček. -- Vydala dvojice Němeček-Kuklík knihu "Pryč od Beneše"? Něla mít 500 stran a pojednává o protibenešovské opozici za války /Osuský, Prchala atd. / -- Ze Šumperka se ozval Karel Kadlec od 311. -- E. Pokojný oslavil v Chicagu "84". -- Plk. Hugo Mellion měl za války přezdívku "FLUGO"/pražský výraz pro ocas/. -- Marcela Ludikara uctil pěkným nekrologem Milan Kocourek, spolupracovník Radiožurnálu v Anglii. -- Na památku M. Ludikara nám manželé Kabešovi z Bethesda, MD poslali pro "KL" 50 am. dolarů. -- Přítel J. Kolínský nám sdělil, že v Anglii vznikl Výbor pro stavbu památníku letcům, kteří padli v Bitvě o Anglii v roce 1940. Má tam být asi stovka našich letců. Výbor vede Lord Tebbit, býv. ministr průmyslu a obchodu. -- M. Vyroubal našel v let. muzeu v Ottawě letoun Grumman CP-121. S malířem R.W. Bradfordem se nesešel. -- Máme foto majora F. Živěly z r. 1993 na chatě v Rostrojovicích u Brna. -- Trudie Bryksová nelituje, že si vzala českého pilota, i když většinu manželství bojovala, aby ho dostala z vězení. Podepisovala nedávno v Olomouci svou knihu "Naděje beznaděje". Za války byl Josef Bryks od 311. Němci sestřelen a ze zajetí se pokusil utéct 4x, byl chycen a odsouzen k smrti 3x pod falešnými jmény, ale v r. 1945 se vrátil do Anglie a vzali se. Trudie cestovala do ČSR s 1.000 jiných válečných manželek z Anglie/vzpomíná, jak se transportů pečlivě ujala Betty F. a i v Praze jím byla v těžkých začátcích nápomocná/. Manželé se usadili v Lašanech u Olomouce a narodila se jim dcera Sonia. Bryks byl zatčen v květnu 48 /měl jako vězeň č. 868/ a zemřel při těžbě uranu v Jáchymově v r. 1957. -- F. Pecka ze Sobětuch vyšetřuje havárii vojenského letadla 25.5.49 v prostoru Jevíčka. Se strany voj. politruka v Chrudimi to byla plánovaná akce. -- Jedním dechem se čte malá knížka O. Janka "Generál Stanovský - letec a gentleman". -- Historik Fr. Šrp rád jezdí v létě na Masarykovu chatu na Šerlochu v Orlických horách. -- Stále čilý gen. Fr. Fajtl oslavil "90". -- Joe Pařez hledá Honzu Auera, od Plzně. Byli kamarádi během WW2. Ant. Vendl a Imrich Gablch. Foto: T. Pospíchal.

Henley-on-Thames v Anglii, rok 2000: legendární čs. válečný letec, brig. gen. v. v. Raimund Půda, 88. V místnosti svého domku, kde měl všechny vzácné fotografie a vyznamenání. Žil tam šťastně po boku své partnerky Edith Thomasové celých 14 let. On sám je nazval nejkrásnějšími roky svého života. Shodou okolností jejich seznámení umožnil vydavatel "KL". Raimund Půda se narodil v Brníku u Českého Brodu 18.8.1912 a zemřel 18.3.2002.

Kdesi v Anglii, počátkem roku 1942: čs. letce v rámci RAF navštívil prezident dr. E. Beneš a za ním jsou od leva: gen. K. Janoušek, neznámý Air-Vice Marshall, kancléř J. Smutný, gen. Hasal-Nižborský, velitel RAF stanice a plk. Kubita. Mezi naše letce rád chodil Jan Masaryk.

Úplně nakažlivou radost má Bob Velvarký v BC z tohoto dortu, který dostal k svým 82. narozeninám od své drahé manželky. Bylo to v září 2003. Píše mj.: "Oba ještě vypadáme zdrchaně po různém lékařském mučení". Bob neustále něco vymýšlí, organizuje, je nesmírně činný a věnuje se různým "lumpárnám"/kresbám/. Jeho instruktorem za války v Anglii byl Raimund Půda. /Sešli se v r. 1992./

Padre František Pouchlý
katolický kněz 311. peruti

SE ZNAČKOU „CZECH MADE“

Josef Doubek během celého svého osamělého života v Jižní Austrálii (manželka mu zemřela a děti žijí jinde) stále sledoval dění ve své rodné zemi a snažil se s ní udržovat styk. Po roce 1989 přijel domů, navštívil své rodiště a obnovil styky s dřívějšími přáteli. V roce 1990 se mu dostalo plné vojenské, politické a morální rehabilitace, byl povýšen na plukovníka letectva ve výslužbě, vyznamenán a 8. března 1993 mu Obecní zastupitelstvo Rosic u Chrástu udělilo čestné občanství.

Velmi rychle si uvědomil ekonomickou devastaci naší země a po návratu do Austrálie usilovně přemýšlel, zda a jak by mohl pomoci. Uvědomil si, že velkou část viny na tomto nepříznivém stavu má i nedostatečný export našeho zboží, ani ne snad jen vinou nezajímavé skladby nabídky nebo nedostatečnou kvalitou, ale zejména nedostatečnou propagací v zahraničí.

Bylo mu také jasné, že zde musí být především záruka kvality nabízeného zboží. Přišel tak na nápad, aby výrobkům a dalším zboží osvědčené kvality bylo jako její potvrzení dáno oprávněné použití logo „Czech made“. Současně navrhl jeho formu a vypracoval také podrobné podmínky a celý systém jeho udělování. Návrh zaslal dopisem ze dne 29. září 1990 prezidentu Havlovi a jeho kancelář mu příjmem potvrdila s tím, že jeho návrh postupuje ministerstvu obchodu a průmyslu a že bude informován. Celá akce se rozjela až za dva roky a provázela ji velká publicita v tisku, ale i v televizi. O autorství se ale přeli tehdejší ministři Vladimír Dlouhý a Josef Lux. O Josefu Doubkovi nepadlo ani slovo. Po celá léta nedostal žádnou zprávu. Ze by za to „zapomenutý muž“ nestál? Myslím, že je spravedlivé, aby se alespoň o jeho zásluhách někdo zmínil při jeho devadesátinách. Blahopřejeme!

Plukovník Dr. LUBOMÍR ULEHLA

řem R.W. Bradfordem se nesešel. -- Máme foto majora F. Živěly z r. 1993 na chatě v Rostrojovicích u Brna. -- Trudie Bryksová nelituje, že si vzala českého pilota, i když většinu manželství bojovala, aby ho dostala z vězení. Podepisovala nedávno v Olomouci svou knihu "Naděje beznaděje". Za války byl Josef Bryks od 311. Němci sestřelen a ze zajetí se pokusil utéct 4x, byl chycen a odsouzen k smrti 3x pod falešnými jmény, ale v r. 1945 se vrátil do Anglie a vzali se. Trudie cestovala do ČSR s 1.000 jiných válečných manželek z Anglie/vzpomíná, jak se transportů pečlivě ujala Betty F. a i v Praze jím byla v těžkých začátcích nápomocná/. Manželé se usadili v Lašanech u Olomouce a narodila se jim dcera Sonia. Bryks byl zatčen v květnu 48 /měl jako vězeň č. 868/ a zemřel při těžbě uranu v Jáchymově v r. 1957. -- F. Pecka ze Sobětuch vyšetřuje havárii vojenského letadla 25.5.49 v prostoru Jevíčka. Se strany voj. politruka v Chrudimi to byla plánovaná akce. -- Jedním dechem se čte malá knížka O. Janka "Generál Stanovský - letec a gentleman". -- Historik Fr. Šrp rád jezdí v létě na Masarykovu chatu na Šerlochu v Orlických horách. -- Stále čilý gen. Fr. Fajtl oslavil "90". -- Joe Pařez hledá Honzu Auera, od Plzně. Byli kamarádi během WW2. Ant. Vendl a Imrich Gablch. Foto: T. Pospíchal.

O VOJÁČÍCH

Po vysvěcení na kněze v římském Nepomucenu v r. 1942, se Jiří Reinsberg přihlásil do čs. zahr. armády v Anglii. "Byl to umělec, psycholog, guru, "bavič" a mnohem víc", nám napsal jeden z veteránů. -- Brožurka "Lékaři v Černé" přinesl kapitolu o MUDr. Bedřichu Utíkalovi. Sloužil v Černé jako obvodní lékař v letech 1945-1973. Narodil se 27.2.1914 a začal studovat lékařskou vědu v Praze. Když Němci v r.39 české vys. školy zavřeli, Utíkal utekl přes Balkán do Agde a stihl ještě jako pěšák si zabojet s Němci na Loiře a jinde. Ústup k pobřeží nezvládl včas a byl Němci zajat. Ze zajateckého tábora se mu podařilo utéct do neokupované Francie a pokračoval ve studiích v Clemant-Ferandu. Po válce v Praze dostudoval a pracoval několik let jako sekundář v Havl. Brodě. Jeho koníčkem bylo včelařství a na své zahradě pěstoval květiny vzácné i obyčejné; tzv. přírodním léčitelem se však nestal. -- Ve Vancouveru, BC zemřel zač. ledna 2004 býv. zahr. voják Karol Puček, narozený v r.1921 v Žilině. Smutnou zprávu nám poslal Karel Hrkal, jeho válečný přítel. -- Syn Karla Asmise se jmenuje Petr a jeho adresa je: Hájkova 5,747 05 Opava, ČR. -- Postavení pomníku čs. padlých v obou svět. válkách v La Targete stálo na 12.000 am.dolarů. Tato částka se sešla z celého světa, včetně značné sumy, kterou v Brazílii od krajanů vybral J. Souček/dnes gen.v.v./. Památník byl slavnostně odhalen 26.10.1964. Největší zásluhy ve Francii měli: L.Máníček, F.Kalčík a B. Heger. -- V Brazílii je stále aktivní Leopold Hafran. Napsal nám před časem, že Brazílie vyhlásila Německu válku až na jaře r.45 a její vojáci se na evropskou frontu už nedostali. -- Ve Val. Meziříčí zemřel František Doleček, nar.1.1.1919. -- Vyšla kniha "Odchod sovětských vojsk 1990-1991", z pera D.Kyndrové. -- "NO" mělo vynikající článek "Síla rodové tradice". Pojednává o franc. legionáři Viktoru Šambergrovi a o jeho synovi, PhDr. Zdr. Šambergrovi, který je vynikajícím archivním odborníkem v několika oborech. /K nedávným 80.narozeninám mu blahopřejem. -- Z archivu K.Hermana jsme dostali krásnou uměleckou fotografii gen.J.Buršíka. -- V Prostějově žije plk.v.v.Jaromír Petruška, který jako důstojník 7.výsadkařského pluku byl v srpnu 68 prvním svědkem události, o kterých píšeme na str.6, ve skautské hlídce. Hledáme další pamětníky. -- Vojenským přidělcem na velvyslanectví v O-tawě je plk.Mikuláš Stankiewicz./Konsulem je David Pavlík a obchodním radou Vladimír Bartl. -- Přátelé vzpomínají na Gustava Galka /nar.v Lubině na Slovensku 14.1.1921- zemřel v Kalifornii 3.10.2002/. V Cholmondeley zaskočil často jako chůva pro jediného syna vévody a vévodkyně. -- V Praze zemřel 6.11.2003 plk.Jan Pohorišák, který se narodil v USA 21.3.1918. Svízelnými cestami se dostal k čs. jednotce v Rusku a velel jezdecké průzkumné eskadroně. Byl těžce zraněn v dukelské operaci. Při postupu Slovenskem velel baterii protitankových děl, ráže 45 mm. Na Olšanech se sním rozloučili jeho váleční kamarádi V.Přibyl, J.Heřkovič a Karel Zelený. -- "NO" mělo další článek k situaci v hotelu Legie, z pera Ing.Z.Raichla, jednatele spol.Straimar. /Nezávislý pozorovatel neví, co si má o problému myslet. -- Plk.H.Mellion si opět vzal předsednictví Sdružení čs.exulantů v sev.Anglii. Přemluvili ho plk.J.Černohous a plk.M.Bitton-Kratochvíl. Dosavadní redaktor "Oběžníku" Karel Kaplan dočasně odpovídá; studuje nové metody, jak šířit drobné zprávy a podat je čtenáři "jednou větou" /Expertem na tomto poli byl red."Čechoslovák" Josef Josten-Stein, který de facto vyučil M.Janečka, dnešního vydavatele "KL". -- Přátelé vzpomínají, že 1.11.2003 tomu bylo 20 let, co zemřel hrdina Dukelské operace, gen.mjr.Alfréd Ressler. Byl to rozený kanovník. -- Dcera Jana Fráni, rezidentka Kanárských ostrovů, navštívila Ivančice, kde se narodil její otec. Projednala tam jeho pozůstalost. -- Nikdo neměl tak zajímavý život, jako paní Zdr.Fantlová, 80. Hana Benešová o ní napsala v "Reflexu" reportáž pod názvem "Veselý vítěz." Žije v Anglii. -- Žije v Luhačovicích stále plk.Josef Knoll? -- V Brně se promítal film o gen.P.Raichlovi "Navzdory Osudu". Zemřel v Oregonu, USA, kde byl znám jako "Mr.Miracle"/p.Žázrak/. Film je významný dokument a měl by být na české TV opakován. -- Na VUT v Údolní ul.v Brně byla odhalena deska gen.S.Vojtechovskému, který pomáhal budovat čs. legie v Rusku. V ČSR byl v letech 1927-1935 Zemským voj.velitelem v Brně. V květnu 1945 ho NKVD odvezla do GULAGU; zemřel v Ozerlaku na Sibiři v r.1951. -- Záp.voják L.Václavík se si ze žertu nechal natisknout jednací onové am.bankovky se svou fotografií. Psali jsme mu několikrát o jeho fotografii a teď máme v archivu barevnou. -- Vyšel trefný článek T.Vlacha "Kostelka a armáda plná kostlivců" v "Reflexu" č.30/03. -- U pomníku Žižky uctili veteráni a vedení Armády ČR padlé vojáky 28.10.. Jiná skupina položila též den věnce na Olšanských hřbitovech, kde je pochováno 264 Britů, Kanadánů, Australanů, Indů a Poláků. Kdy bude mít Praha Hrob neznámého vojína? /Byl až do r.1940 ve Staroměstské radnici a obnoven tam v letech 1945-1948./

Na Batawě, poblíž Trentonu, nedaleko Batovy továrny, zemřel 5.října 2002 kapitán čs.zahraniční armády v Anglii Jaroslav Hajda, 90. Narodil se 16.8.1912 v Rakvicích, okres Břeclav. Na Střední východ se dostal přes Balkán a po zastávce v Agde byl už 13.6.1940 stál na frontě proti Němcům u Coulombiers. Přes Gien naši ustupovali na jih a Hajda se nalodil v Sete a dostal se do Anglie. Konec války se dožil při obléhání Dunkirku. V r.1990 navštívil rodné Rakvice, nepoznán.

Ailsa vrátila padlým vojákům český

Monika Voleková

STARÉ MESTO Červené maky zdobily dřevěný kříž, který položila v neděli předpoledním aj Britka Ailsa Domanová před památník slovenským vlastencům - bojovníkům na západní frontě. Blízkou výhledu a v severní Africe počas II. světové války.

Památník stojí na šafárikovém náměstí a v noci ho osvětluje světlo. Hoci ho dalo postavit slovenské ministerstvo obrany, na myšlenku vybudovat ho přišla právě paní Domanová, sestra Červeného kříže a vdova po majorovi československé armády, členovi zahraniční paradesantní jednotky Slováci Alexanderovi Domanovi. Bojoval na Západě, v Duklanském přesmýku a v SNP.

Ailsa Domanová žije v současnosti ve Zvolene a její dva synovia s rodinou v Starom Meste. Je jednou z troch Britiek, ktoré ostali žít u nás. Další je například mamička populárního speváka a rodného Bratislavčana Miroslava Žbirku.

"Neděla 9. novembra sa stala veľkým pamätným dňom nielen pre veteránov, ale aj pre ich rodiny. Je to dobrý pocit, že je konečne na Slovensku miesto, kde môžu položiť červený mak, a uctiť si ich pamiatku. Nepotrebuje nič honosné, stačí skromný památník," povedala 76-ročná dáma Ailsa Domanová. "Červený mak symbolizuje ťažké boje britskej armády v čase I. svetovej vojny vo francúzskom regióne, kde tieto kvety

kvitli deväť mesiacov v roku. Keď som videla Slávin alebo památník rumunským vojakom vo Zvolene, cítila som veľký žiaľ a smútok za mladými životmi padlých na západnej fronte."

Ailsa sa vydala za Domana v Britániu a do Československa prišla v roku 1947. Spolu s manželom prežili veľa nespravodlivostí ako príslušníci nekomunistického odboja. Ailsa, mladá žena z veľmi dobre situovanej rodiny, šla vo Zvolene kožušky pre železničiarov. Viedla živé podmienuky v Československu boli pre ňu civilizačným šokom. Alexandra zbavili dôstojníckej hodnosti, jeho rodinu vyhodili z bytu a musel si hľadať prácu. Napriek politickému tlaku sa s ňou nerozvedol. Zomrel v roku 1996.

Co jej pomohlo vydržať prikorie, vychovať deti a zachovať si nádej? "Bola to láska k Alexandrovi. Mali sme veľmi šťastné manželstvo," bez rozmýšľania odpovedala. "Hovorila som si, že to nemôže trvať večne, že príde lepšie časy. S manželom sme sa dožili sloboody. Škoda, že ma potom tak skoro opustil," dodáva so smútkom.

O svojom dramatickom osude napísala knihu v angličtine. Už niet návratu a dala ju preložiť do slovenčiny. Chce ju vydať, keď bude mať dost peňazí. Skvelou pomôckou pri písaní bol album, kde má fotografie zo svojho doterajšieho života. Videla ich aj bývalá britská premiérka Margaret Thatcherová pri návšteve Československa.

10. novembra 2003

Po evakuaci z Francie se zdála být Anglie našim vojákům hoto-vým rájem. Vyjádřili to už ve stanovém táboře v Cholmondeley park barevnou pohlednicí, kterou nakreslil teh. major Josef Brůcha, v omezeném počtu. Jednu kopii nám nedávno poslal mjr. Pavel.

Kdo z našich čtenářů pozná tohoto muže? Žil mezi námi v Torontě plných 32 let a měl se svou anglickou manželkou Joan obchod s dámskými oděvy na Bloor St.W., poblíž Bathurst St. Jmenoval se Karel Asmus a na fotografii zhotovené ve Zlíně před WW2 je v pěkné vycházkové uniformě. /Bob Moravec nám později sdělí, u které zbraně sloužil a jakou měl hodnost. / Karel Asmus se narodil 21.12.1906 ve Frýdlantě n.Oslavicí a za války byl v Anglii. Po únoru 48 měl rodinu /manželku a tři děti/, ale před uvězněním StB se přece rozhodl odejít na západ. Pokusil se celou rodinu dostat ven také, ale nebylo to možné. Když se stal v Anglii občanem v r.19-55, paní Asmusová souhlasila s rozvodem, aby vůbec s rodinou přežila. Karel se vystěhoval do Kanady v r.1957 a oženil se s Joan, která přijela z Anglie. Oba měli krásné manželství. J. zemřela 21.11.1987 a Karel ji následoval 3.4.1989. Syn Petr je v Opavě, kde se svou paní vyučuje balet.

O PARAŠUTISTECH

Během 2. světové války, snad na začátku roku 1941, začal Winston Churchill razit heslo "Set Europe ablaze!"/Zapalte Evropu/. Nemyslel tenkrát na rozbití Porúří či bombardování Hamburku a Berlína, ale na obrovský,

Jindřich Marek:

DUDÁCKÉ TANEČNÍ

Jeden z prvních československých kurzů zhodnotil 20. listopadu 1941 major Young velice kladně s tím, že pro instruktory bylo radost pracovat s takovými „studenty“. Mimo jiné také konstatoval, že „velké nadšení pro předmět *destrukční trhavy* našlo vyjádření ve vysoké úrovni stejně jako u střelby či čtení mapy, které se prokázalo v praxi při cvičeních v terénu.“

V obsáhlé zprávě je také zmínka o tom, že desátník Pavel Bock si poranil koleno, „když se bavil tančením venkovských tanců“. Dnes již nevíme, zda po moravsku cifroval či tančil slovenský odzemek, anebo zkoušel temperamentní krkolomné skotské dudácké tance reel a jig. Každopádně však zdejší „skotské taneční“ čeští a slovenští dobrovolníci jinak zvládali většinou na jedničku.

Vraťme se však k vzpomínkám Františka Mastného: „Létajícím skotem k severu, z Glasgowa zamiřeny horami vláčkem kolem zasněženého půvabu Loch Lomon zase k severu, tu již začíná tesknost skotského kraje.“

Auto s nováčky v lesním ohybu přepadne několik výbuchů, hlína a bláto nás zasypává. „You are welcome, gentlemen!“ hlafolí dva britští instruktoři. „To je jen povinné vítání.“

Je tu stále takové podmračené šero a vlaho, i když je prosinec, Golfský proud se tu otírá o pobřeží. Všichni spí společně v prostorně zařízených světnicích a jí se ve společné jídelně. Zaměstnání od rána do večera, i v noci, sobota a neděle tu neplatí. Den začíná ranní půlhodinkou, pak několik hodin teorie, vlastní akce venku, nímto to střelba v různých pozicích s různými druhy automatu i pistolí, zhotovování a kladení nejrozmanitějších druhů náloží, pak klepání Morse, čtení mapy atd.

Hned po první večeři jsou frekvenci kurzu vyhnáni do lesa, „dům bude uzavřen a hlídán ze všech stran, váš úkol je dostat se dovnitř, komu se to nepodaří, bude vrácen, až třeba do rána.“

„Jo, pane, to plížení, to je dřina, ve dvou směrech jsme to zkoušeli a narazili jsme na strážné, tu konečně není nikdo, ale přízemní okna jsou zavřena těžkými okenicemi...“

Při hodinách teorie i praxe, přednášené česky i anglicky, má každý s sebou 2 cvičné a 2 pracovní obleky, 2 páry bot obyčejných a 1 pár gumových, ale někdy to všechno rozmáčí za jediný den. Přes tu často, všechno je nasáklé vodou a všichni se musí plížit nejlépejším terénem, ať prší, sněží nebo mrazí...“

U Loch Morar byl však čas věnován i sportu. Dne 21. září 1941 prohráli českoslovenští dobrovolníci zápas v kopané s britskými instruktory 4:0. Snad aby si vylepšili fotbalové sebevědomí, utkali se v sobotu 4. října 1941 obě československé výcvikové čety mezi sebou. Druhá četa, jak praví deník Rudolfa Hrubce, prohrála zásluhou brankáře npor. Šandery a pravého beka npor. Hrubce 7:2, kteří tak prohráli sázku o pět lahví whisky. Konec sázky deník popisuje s ryze anglickou noblesou: „Pět lahví (a ještě několik) bylo bez plastiku a bleskovice hravě zničeno v hotelu Morar, kam čsl. důstojníky pozval velitel školy...“

Vzpomínky posledních pamětníků jsou dalším zajímavým pramenem: Z naší ženijní roty jsme tři – Kotásek, Pluhař a já – několik dnů po odchodu „verbovací komise“ dostali rozkaz odvézt výzbroj a připravit se k odjezdu přes Londýn do Skotska, až tam, kde u moře končí železnice v stanici Mallaig v hrabství Inverness.

Zde se nás sešlo k bojovému výcviku na farmách Camusdarrah a Garramor od různých jednotek naší brigády asi dvacet – např. Opálka, Valčík, Šperl, Novotný – v druhé farmě blíže moře byl mezi jinými také Čurda. Byli zde však i další pozdější parašutistické legendy Cupal, Svarc, Niemczyk, Šandera, Kržík a Hrubec. Před námi tady byli v prvním a druhém turnusu Gabčík a Kubiš. Morálka zde byla úžasná. Všichni jsme byli odhodláni a každý se cítil povolán k něčemu neobyčejnému, co ještě v našich dějinách nebylo.

Výcvik ostrý, namáhavý, dlouhé pochody ve skotských horách, orientace v terénu po skalách, střelba, výbušniny, přepady, unarmed combat, morsáky atd. Jídlo slabé, měli jsme skoro stále hlad, často promočení na kůži, ale všechno se bralo jako velká žert. Zvláště rozpustile se choval tehdejší rotmistr a později jeden z padlých hrdinů heroického boje v kostele v pražské Resslově ulici Josef Valčík.

S Kuchařem se při unarmed combat rvali jako dva kluci, až z jejich battledressů visely čáry. Na střelnici si pohazovali odjistěným granátem, že z toho britského instruktora málem ranila mrtvice. Valčík se také zcela vážně připravoval sestřelit jablko z Kuchařovy hlavy, místo opasku byl opášen několika metry bleskovice „jakou pravý partyzán“. Kuchařovi také na záchodě pod sedadlem připravil rozbušku. A večery kolem krbu patřily jeho neuvěřitelným historkám o jeho milostných avantýrách doma, ve Francii i Anglii. Na Valčíkův smích a jeho nadřek, stále jiskřící oči nelze zapomenout...“

Z naší tříletné ženijní party jsem přežil jen já. Rotmistr Ladislav Kuchař zahynul v Dunkerque 11. listopadu 1944 a rotmistr Jaroslav Kotásek, člena paraskupiny Spelter, nacisté zastřelili 16. června 1944 v přestřelce u Myslibořic...“

Alois Vyhňák (paraskupina PLATINUM)

Bylo mi devatenáct let a byl jsem náruživým sportovcem, ale ten měsíc výcviku ve Skotsku byl pořádně tvrdý: sebeobrana, pudová střelba, práce s výbušninami, noční přepady a především namáhavé dlouhé pochody v horách i bažinách. Jednou jsem měl namále při samostatném přesunu podle busoly. Rašelina se pode mnou začala bořit, musel jsem se začít plazit po čtyřech a moc veselí mi tenkrát nebylo...“

Během 2. světové války, snad na začátku roku 1941, začal

bojový potenciál představovaný hnutím odporu v zemích okupovaných Němci. SOE-Special Operations Executive/Útvar speciálních operací, dostal za úkol ve skotských horách vycvičit odvážné muže, kteří budou operovat v zázemí nepříteli v okupovaných zemích. Mezi nimi byli i vojáci z okupované ČSR, v počtu 87. Prokazatelně 36 z nich padlo.

Vyhazovali jsme zde i železniční dráhu. Tvrdí instruktoři nám dali do těla i při výcviku na překážkách. Měl jsem to však víceméně rád. Mohu se pochlubit, i když to není správné, ale kluci to snad mohou potvrdit, že jsem vždy vyhrával na čas žebříky, kládky, opici dráhy apod. Byl jsem nadšený sportovec a byl jsem proto ve svém živlu. (V roce 1942 v Lemingtonu např. J. Klemeš reprezentoval Československo na fotbalovém turnaji spojeneckých armád proti Polákům. Norim aj. – pozn. JM)

Asi třikrát jsme přepadali osamělý hospodářský objekt, který střežili naši ozbrojení instruktoři. To nebyl snadný úkol. Jindy nás odvezli někde do neznáma a my se museli dostat zpět. Byli jsme však nezmarové v pravém zabíjáckém kurzu s mnoha nočními cvičeními.

Obě farmy byly přes silnici od sebe vzdálené asi 500 metrů a o Camusdarrah a Garramor jsme měli dokonce svoji vlastní bojovou píseňku na rozloučení, kde jsme si známý nápěv „mnoha ljeta živijo“ upravili do anglické podoby „Camusdarrah-Garramor“...

Bydleli jsme blíže moře v Camusdarrah, kde bylo pod skálou fotbalové hřiště. Přes cestu v Garramoru byla kantýna, kam jsme večer chodili na whisky u krbu. To bylo dobré, ale jinak zde bylo smutno. Nikde jediná živá žena. Bylo to znát v té atmosféře. Byla to tam divoká a opuštěná krajina s atmosférou vojenského prostoru ala dnešní Doupovské hory. Pustá krajina kde jsme viděli maximálně jen krávu. Při cestě zpět, tuším Jarda Šperl, stále z vlaku na zastávkách křičel: „Ježíšmarja žena, ježíšmarja žena!“ V Londýně jsme se proto potom hned rozprchlí za děvčaty.

Jaroslav Klemeš (paraskupina PLATINUM)

Kraj tu byl drsný a liduprázdný. Vidali jsme tady mnoho polodivokých ovci i početná stáda jelenů, ale člověka jste za celý den nepotkali. Všude se pásly polozdivočelé ovce, které měly po zimě snad nějaký revmatismus či co, protože ležely po kolenou. Byl to však úchvatný kraj, ale náročný na pohyb (kopce, měkká půda rašeliniště apod.). Vidali jsme také stáda jelenů a nacházeli poměrně často jelení kostry či celé hlavy s parožím, jak se při útěku některý z nich, vyplašený patrně, zřítil ze sráží...

Jedinou kulturou zde byla chvilka u skleničky whisky a kama-rádské popovídání u krbu. Hodně se pracovalo s výbušninami, se kterými jsme dělali cvičné útoky na železnici. V únoru nás dokonce vyloďovali z člunů, po pás ve vodě v lehké obuvi. Potom následoval rychlý dvacetikilometrový přesun v horském terénu, ukončený přepadem střezené vily. Cvičili se ve dne v noci a bylo to zde mnohem tvrdší než v úvodu známého Sequensova filmu Atentát...“

Rudolf Pernický (paraskupina TUNGSTEN)

Dnes je 31. prosince 1942 – Silvestr – poslední pochod 30 km přes hory. Leží tu snůh, jdeme rychle jeden za druhým, skáče přes bažiny, bystřiny, kameny; nemluví se, prší. Večer nás však již najde převlečené, umyté a v náladě u velkých džbánů piva, které jdou dokola. Co bude za rok, budeme kdesi doma asi nás polovina padne, kdo by na to však myslil, ostatně jsme dobrovolníci. Dálko v moři září maják na ostrově Skye...“

František Mastný (2. čs. paradesantní brigáda v SSSR)

Cvičili nás zde zkušený skotský důstojník z elitních jednotek Highlanders. Chováním to byli sympatíci, žádní náfukové, spíše takoví samorosty. Jeden z nich nás cvičil v té jejich kostkaté sukni – kiltu, pod kterým nic nenosil. Přišel jednou do místnosti, vyhrnul kilt směrem ke krbu a u ohně si nahříval holý zadek...“

Na skotských farmách byl tvrdý výcvik v pustině bez žádné zábrany a civilizace. Když jsme se z kurzu vraceli, zavezli nás do poslední železniční stanice Mallaig, kde jsme u místního hostinského objevili pravý ryzešink! Tenkrát jsme se všichni pořádně zřískali...“

Josef Cikán (paraskupina GLUCINIUM)

Na závěr kursu útočného boje uspořádal skotský major Young slavnostní večeři, na kterou přivedl zdejšího dudáka, při jehož hře předvedl sám pan major staré horalské tance. Na oplátku jsme mu zazpívali naše národní písně a pět synů z moravského Slovácka zatančilo obliheň slovácké tance...“

Antonín Bartoš (paraskupina CLAY)

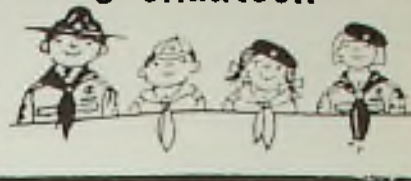
Loch Morar bylo nádherné jezero v kraji s bohatou historií v čele s legendou „Bonnie Prince Charlie a Flora MacDonaldová“ z tragického skotského povstání proti anglické nadvládě v roce 1746. Lidé zde nemluví anglicky, ale v keltském gaelic. Výcvik zde byl opravdu tvrdý, ale pro budoucí parašutisty zcela potřebný.

Vzpomínám si hlavně na Camusdarrah s výhledem na ostrovy. Koupali jsme se zde v listopadu v moři! To způsoboval kryt Hebridských ostrovů a teplý Golfský proud.

Další vzpomínkou je major Young – hrdý Skot, který si potrpěl na tradice. Při večeři nám někdy vyhrával jeden z jeho vojáků na dudy. Vzpřímeně napochodoval k našemu stolu a hrál. Po jedné slavnostnější večeři jsme milého dudáka pomocí whisky upravili tak, že nechtěl rozlápat dudy. Druhý den ho nazlobený major okamžitě poslal do Fort William, aby tam koupil nové dudy...“

Karel Niemczyk (paraskupina CALCIUM)

O skautech

Když v 70. letech Husákův režim zakázal skauting, začal Stanislav Říčanek z Holešova /na snímku s tornou na zádech/ se svými přáteli trampovat po Hostýnských horách. Snímek zachycuje skupinku na zbytku skokanského můstku na Tesáku. V lesích nacházeli bunkry po statečných lidech z let 1939-1945. Našli i zbytky opevnění, které tam zanechali muži elitního 7. pluku výsadkářů z Holešova, kteří se s podporou místních občanů a kadetů SNB nevzdali v srpnu 1968 sovětským okupantům po té, co z Prahy dostali rozkaz připravit se na osvobození Dubčeka na polském území. Během jediné noci se celý pluk se vši výzbrojí tajně přesunul do Hostýnských kopců. V kritické době velel pluku populární plk. Vladimír Košan. Když byl rozkaz odvolán/mezitím byl internovaný A. Dubček s přáteli odvezen do Moskvy, uvažovali velitelé pluku, že se probijí na západ. Vědělo se i mezi skauty, že pro 7. výsadkářský pluk vyvinuly čs. zbrojovky zcela novou speciální výzbroj a výstroj. Měli samopaly vzor 61 s tlumičem zvaný Škorpion, nový typ padáku, pancéřovky RPG 7, dálkové odpalované nálože, naváděcí zařízení pro letadla, mapy tištěné na vodovzdorných materiálech, prostředky pro neutralizaci pachových stop a další do té doby nevídané záležitosti. Byli připraveni na jakoukoliv akci v terénu. Místní obyvatelstvo s výsadkáři sympatizovalo a těžce neslo, že pluk byl zrušen a do kasáren se nastěhovala 3. fakulta Vysoké školy Ministerstva vnitra z Bratislavy. --Nestor českých vodáků Ing. Jiří Hold-AMATEUR, má novou adresu: U Krčské vodárny 1133/61, 140 00 Praha 4., tel. 261-261-485. --Zemřel známý vodák-spisovatel Mirko Vosátka, 93. Pomáhal Jaroslavu Novákovi. --6.1.04 zemřel v Praze známý kněz P. Jiří Reinsberg /nar. 30.3.1918 v Brně/, skautským jménem AMUNDSEN. --Br. A. Šum požádal o pomoc Putina, ale stále věří, že Jan Masaryk udělal to, co Palach. --Vůdce OS v Holešově je br. Stan. Štěpán. --Členové oddílu Plamen za vedení M. Vinařové plánují na TWITCO v Dánsku. --Skauti v Třebelovicích p. O. stále nedostali zpátky svou klubovnu, kterou otevřeli 12.5.1934!

Z ČESKÉ REPUBLIKY A SLOVENSKA

Zajímaví lidé, s kterými jsme se v roce 2003 v ČR sešli:

Pán na Státním zámku Sychrově u Liberce: Dr. J. Kadlec. Našel vynikající průvodce.

Historik kraje kolem Žamberka, Jiří Merganc nám pomohl v orientaci v Hradci Královém.

P. Stegbauer se zapsal do let. dějin, když vydal knihu "Žít na věky". Objednávky: Nakl. OSTROV, POBox 32, 160 41 Praha 6.

Náhlý odchod na věčnost "obuvnického prince" Jana Pivečky, 84, /"králem" je definitivně p. Tomáš Baťa v Kanadě/, byl přijat se smutkem po celém Valašsku. Postihla ho mozková mrtvice 5. ledna 2004 na schůzi Rotary klubu v Baťově vile ve Zlíně. Osud Jana Pivečky, obuvnického experta po celém světě, je spjat s rodným Slavičínem a botami. Odešel do světa v roce 1946 "na zkušenou" a zůstal v zahraničí 44 let. Po návratu založil nadaci nesoucí jeho jméno, která podporuje úsilí mladých lidí, studentů, výtvarníků a ekologů. Jeho životopis vyjde knižně v dohledné době. Prý se bude jmenovat "Valašský švec". Na jeho počest přinášíme dva články na této stránce. --V září 02 byla v Lošanech u Fotěbrad vzpomínková slavnost na gen. J. Mašína, který byl popraven Němci v červnu 1942. Na trýzně promluvil m. j. spisovatel Jan Beneš a mezi přítomnými byla Zdena Mašíňová a Milan Paumer. Starostou Lošan je stoupenec KSČM. --Po prvé od zvolení prezidentem se p. Klaus sešel s kardinálem M. Vlkem. Mluvíli o situaci církví v zemi, česko-vatikánské smlouvě, kterou se dosud nepodařilo uzavřít, ale i o životě a životních hodnotách. --Líbil se pořad na ČT2 nazvaný "Nejdřív se mi smáli", o Yvettě Synkové-Graffové. Její otec, spisovatel a dramatik Emil Synek odešel s rodinou do zahraničí po únoru 48. --Na 400 otužilců se sešlo na Javorině na počest slovensko-českého přátelství. Organizátorem byl p. R. Kunc z Uh. Hradiště. --Na Hradčanském náměstí bude stát socha dr. E. Beneše. 12. 12. byl v Praze seminář "Dr. E. Beneš a česká státnost" pod záštitou M. Topolánka. V květnu budou setkání v Sezinově Ústí a v Kožlanech. --Na kremaci H. Růžičkové promluvil režisér Z. Troška a její kolegyně Jiřina Bohdalová. Zajímavý nekrolog napsal Miloš Šenkýř. --90ti minutový film "Historie jednoho zápasu" o F. Kafkovi, měl premiéru 3. 1. --Pavel Nedvěd, který hraje za Juventus Turín, vyhrál anketu o nejlepšího fotbalistu Evropy. V roce 1962 byl podobně poctěn J. Masopust. --"Reflex" č. 1/04 měl interview s Hedou Margoliovou-Kovářovou, 84, s názvem "Nebe nad peklem". Jejího prvního manžela R. Margoliuse popravili čs. komunisté v rámci procesu se Slánským. Její syn Ivan vystudoval architekturu v Anglii a žije tam natrvalo. --Socha F. Kafky byla odhalena v Praze, na rohu Vězeňské a Dušní ulice. Sedí na bezhlavé figuře. --Charita sv. Alexandra v Ostravě pomáhá při "adopcích na dálku" dětí na býv. Podkarpatské Rusi. Dokumentaristka O. Sommerová adoptovala 13ti-letou Natálku z Ušf. Černé za vydatné pomoci řecko-katolického faráře Petra Krenického, který působil na žatecku v ČR. O. Sommerová přispívá na Natálku částkou 17ti Kč denně. /Doporučujeme časopis "Podkarpatská Rus". Bernolákova 1190/4, 142 00 Praha 4-Krč. --Prez. V. Klaus navštívil M. Zemana na Vysočině a povídal si 2 a půl hodiny. Jedli zabíjačkovou polévku a jitrnice. --Neznámí útočníci přepadli a zbili vedoucího redaktora "Respektu" Tomáše Němečka, 30. Případ se vyšetřuje a novinář se zotavuje na Bulovce. --Martin Jan Stránský komentoval náš vstup do EU článkem ve své "Přítomnosti" pod názvem "Češi svou minulost nezmění, ale zítřek mají ve svých rukou". --V publikaci "Hrad" byl článek "Křtiny na pražském hradě". Křty byl v 50. letech vybudován pod chrámem sv. Víta a choďby z něho vedly pod ostatní budovy. Gottwald se cítil bezpečný i před atomovými bombami. Pečlivá údržba krytu pokračuje, ale co bude dál nikdo neví. --Vyšel obsahem bohatý "Český kalendář 2004. Objednávky vyřizuje MČK, Legerova 61, 120 00 Praha 2. --V nakl. TRINITAS ve Svitavě vyšla sbírka básní Jiřiny Fuchsové "Chvály". --V nakl. RODIČE /Černokostelecká 4, 100 00 Praha 10/ vyšla kniha M. M. Hlaváče "Pozoruhodné osobnosti". Je tam i kapitola o kanadském T. Baťovi a o Batavě. --75. výročí založení Čs. ústavu zahraničního se oslavilo v Arcibiskupském paláci v Praze. Přítomna byla mj. chorvátská poslankyně českého původu mgr. Zdenka Čuchnilová, která podporuje odhalení pamětní desky O. Janečka na Plitvických jezerech.

Sdělení čtenářům na Slovensku:

Dobrovolné předplatné na rok 2004 lze poslat poštovní poukázkou typu "C" nebo v hotovosti na adresu:

Jaroslav Kašík, Kalinčiakova 23, 917 01 Trnava, Slovensko.

HODINÁŘŮ UBÝVÁ

Zanim nebyla leč o moderních chronometrech a lidech, co je vyrábějí či opravují - hodinářích. Úvodní, lehce překvapivá informace o jejich současném počtu zní: neví se, kolik jich je, ale ubývá. Neexistuje totiž jak někdejší státní podnik Klenoty, tak ani hodinářská družstva. Privátizace rozdrbala tyto struktury, což nikoho nemrzí: však se už hodinky z dovozu nekupují v tužce. Na Internetu jsou k vidění dlouhé seznamy hodinářství či prodejců (kamených či sílových) s nabídkou všech světových značek v rozmanitých

provedení i cenových relacích. Nerozhodné povahy, může z le přebíhat nabídky snadno rozbolet hlava. Výrobci prestižních značek si často sami určují, za kolik se bude zboží prodávat, určí minimální cenu. Jenomže nové hodinářské prodejny a opravny vložily do svých rozjezdů moc peněz, takže zvažují, jak naložit s rabatem. O jeho výši se leccos šepá. Budí však přísně hodinařům zisk, protože jinak nelze dotovat opravárenský servis. Nášleští existují sňobově, hrají masivní lifestylem magazíny, kteří zaplácí vysoké ceny radostně k tomu, ale i tajemně s účtů k přesnosti re-namovaných značek.

Protože se opravují jen hodinky, bud' vyjměte draze (značkovec), nebo antikvárně vzácné, je nyní výchova nových hodinářů v útlumu. V České republice máme jediné učiliště v Polné u Jihlavy a letos v něm nastoupilo do prvního ročníku pouze sedm učňů. Kromě toho se dnešní běžné opravy týkají hlavně výměny sklička či baterie, dle výtčistém nebo výměny strojek. Prý jsou doby našich dědů, kterým hodinky za minutu srovnaly celý život. Dnes je běžné mít několikery hodinky a ty s postu pi poruše jednoduše zahnat. "Hodinářskému remeslu však nehrozí zánik, zkrátka teď panuje taková situace. Rákosko je na tom obdobně. Tam mají v podobném učilišti v první ročníku dokonce jen čtyři učně." říká PhDr. Jaromír Ondráček, učitel odborných předmětů učiliště v Polné.

PARADÍČKY S HODINOVÝM STROJEM

"A nechtěl(a) bys snad taky ještě hodinky s vodoútruskou?" Kdo by neznal tuhle průpověď jako reglaci na obecně nespokojené pláni. Leč pozor: vyrobit takové hodinky dnes není pro přední světové firmy problém. Svědčí o tom chronometr pro sportovce, například cyklisty, horolezce či potápěče. Nyní se dokonce objevily hodinky pro golfisty. "Ano, ale vedle vysoké kvalitního hodinkového stroje, je to vlastně malý počítač, do jehož paměti lze uložit páry mnoha hřišť, naprogramovat údaje všech jamek, handicapy a další údaje. Na hřišti raku si pak golfista na hodinkách ověřuje, jak proběhla sezona. Máme takovou nabídku od švýcarské firmy. Je to ovšem dražší záležitost. Řekneme kolem čtyř set tisíc korun." usmívá se prodávce. Nechme ho v anonymitě. Než mu dělat zdarma reklamu.

Dalšími takovými paradíčkami jsou takzvané meteorostanice. Věc, i? hrozí nebezpečí, že záhy zveřejní a zdomácní. A to doslova. Využívá se totiž v denním životě domácností. Je to multifunkční přístroj na zjišťování mnoha údajů. Jeho součástí jsou bezdrátová čidla na měření venkovní teploty (až dvacet měřů ve volném prostoru vaší zahrady), vnitřní teploty a vlhkosti (ložnice, dětský pokoj, vinný sklep, skleník), ale také čidla na měření atmosférického tlaku. Všechno toho přepínáte a na displeji kontrolujete. Meteorostanice dále umějí předpovídat počasí, měřit rychlost větru a všechny hodnoty zaznamenávat. Pochopitelně též ukazují, kolik je hodin: jde do nich zdarma rádiový signál DCF77 z Frankfurtu a automaticky také mění čas na letní a opačně. No nekupte to! Pracovník nejmenovaného obchodu rozdělil meteorostanice podle kvality a ceny do pěti skupin. Nejjednodušší stojí pár stokrát, nejdokonalejší až pátinásobně víc. Nakonec se však, jaksi mimo protokol, usmál: "Je to vlastně jen elektronická hračka, tak trochu zbytečnost, jakou bych si nikdy nekoupil."

MILIARDTINA SEKUNDA

Proč ta hromba za co nepřesnější časem? Snadná odpověď: kvůli moderní technice. Lodě, letadla, rakety, komunikační satelity a další divy nejnovější technologie ovládají počítače, které vyžadují přesnost tak vysokou, že už i neuvěřitelně kvantové krystaly, ano, ty křemíkové zářivky, co hříly v sedmdesátých letech tehdy oslnivé plesně digitální hodinky, již nestačí. Nepřesnější hodiny na světě mají dnes v Observatoři amerických námořníků v Washingtonu, kde betonová budova uvrývá osmdesát let atomových hodin. Odtud putuje každou sekundu imbus do amerického ústředí času a tak do Mezinárodního úřadu pro míru a váhu v Sevres u Paříže. Tenkrát čas je přesný na miliardnu sekundu. Zato taková přesnost stačí

REFLEX 51-52/03

Vzkaz neúspěšným: Nikdy se nevzdávejte!

Slavičín (zem). Těloko net, jestli to byla hůbka nebo ironie rodu, ale je pravda, že Jan Pivečka se stihl s lidmi veřejně rozloučit. V neděli večer, den před jeho smrtí, odvysílala Česká televize ostravským studentům natočený posrady ským studiem Zde je podstatná část jeho textu.

V roce 1946 jsem opouštěl vlast bez rozloučení s tatínkem, bratrem, přáteli. Nevěděl jsem, že tato studijní cesta, která byla plánována na tři roky, bude nakonec trvat čtyřicet let. Odešel jsem v roce 1946 k Baťům a od té doby jsem musel bojovat o to, abych se světě přezil, abych si vydělal peníze, abych se uplatnil.

Když jsem se vrátil, tak jsem zjistil, že Česká republika potřebuje hlavně mne dohánět. Byl jsem tehdy velmi naivní a napsal jsem ministru vnitra, že jsem ochotný z majetku, který mi vláda vrátí, zříditi nadaci, která bude podporovat mladé lidi, hlava

studenty Vysokého učení technického (přijeli studovat a stali se inženýry).

Když jsem viděl, že se všechno vyvíjílo a že to nadaci s majetkem nebude moci založit, tak jsem založil nadaci s jménem "Nikdy se nevzdávej" a se spoustou mladých dobrovolníků a dobrých spolupracovníků se snažime šířit poselství a tradici Pivečkovy rodu, který v tomto kraji působil od roku 1593. Protože jediné, když pomáháte druhým, můžete být šťastní.

Důkazem toho, že jsme se nikdy nevzdali, ani tady v tomto případě je lesík, který dnes nese jméno našeho rodu. Tatínek ho koupil v přetřechovém roce na počest me v mladých letech zemřelé maminky a udělal z něho dětský lesopark. Když jsem se vrátil, byl zničený. Opravili jsme ho, můžete být šťastní.

Nenechali jsme se odradit a já bych to radil všem, protože naše země je krásná, naši lidé jsou dobří

S ÚSMĚVEM. Za tuto fotografii s mladou účastnicí kurzů dostal fotoportrét Jan Karásek od pana Pivečky pochvalu. "Podívejte, jak na ni vypadám mladě!" chválil ho.

a my budeme mít takovou občanskou společnost, jakou si přejí všichni.

Všecko záleží na nás, ale jestli budeme čekat, až nám to udělá pan prezident, předseda vlády, poslanci nebo ministři, tak se dobře miněbu-

deme. Protože každý z nás je stínem svého šleš. Takže prosím všechny, kterým se nezdá, aby byli optimisti. Aby se snažili o to, aby společnost v této krásné zemi byla stejně krásná, jak jsou ty naše kopce, lesky a památky.

ČECHOSLOVÁCI V ZAHRAŇIČÍ

V Ženevě existuje už 100 let Beseda Slovan a vydává list "Cestami demokracie". Nedávno tam vyšla knížka a v ní byl článek "Emigrace", o dokumentovaných odchodech Čechů do ciziny od r.1547.--Známý chorvatský pianista českého původu prof.Vladimír Krpan měl úspěch v Praze. S prof.R.Mel-mukou z Pražské konzervatoře /ročně z této hudební střední školy v Praze maturuje na 40 mladých muzikan-tů/ vytvořil v r.1965 České klavírní duo, které hraje všechno "od Bacha po Vlacha".--Krátko před svou smrtí ve Wuppertalu /Německo/ napsal Jiří Loewy pro "MFD"

Několik čtená-řů z Austrálie nás požádalo, a- bychom se zmínili, že 18.7.03 tomu bylo 10 let, co poblíž Plzně odešel na věčnost Sa-lián P.Petr Eli-áš. Působil me-zi krajan-y v Austrálii 17 let. Nový je tam P.J. Šimek, 180 Dar-linghurst Rd., Darlinghurst, NSW, 2010 Austrá-lia. Pomáhejte mu!

Kupuji či vyměňuji pohlednice, známky, bankovky, dopisnice, mince atd. s celým světem.
J.Kříž, 50724 Dětenice 25, ČR.

delší článek "Otažníky nad B.Laušmanem".

-- Pražská "Společnost přátel Podkarpatské Rusi" podporuje výzvu Rusínů "Do Evropy jako Rusíni!".--Kulturní měsíčník Čechů a Slováků v Rakousku "KLUB" za redakce inž.Heleny Baslerové, je vy-nikající po obsahové i grafické stránce. Mívá 80 stran.Pokud je i v Rakousku rozesílán poštou,poštovné je určité neskutečné.--Prvním Evropanem, který pronikl do Tibetu kolem r.1330 by fran-tiškan Oldřich z Furlánska; jeho otec sloužil Přemyslu Otakaru II. O něco později sestavili první tibetský slovník misionáři Jednoty bratrské z Ochra-nova.--Kult.časopis "Spectrum" v Syd-ney přestal vycházet v dubnu 2002 a manželé Reichovi od té doby píší do sokolského "Vestníku".--MUDr.K.Šrámek ze Sarzeau, Francie se pokusil vyřešit problémy s duchodem našich krajanů ve Francii. Vadí úmluva s ČSR z r.48.

--Známa česká malířka Libuše Šlechto-vá-Bourguignon nám z Paříže poslala článek "Hynek Palla-1837-1896"/diri-gent, hud.kritik a skladatel/. Ač rodák

prokazatelně pražský, většinu života žil v Plzni, kde je po něm pojmenována ulice.--Basilejský Karel Hrubý se v "Trendu" č.1/04 ne-krologem rozloučil s J.Loewym.--Nesmírnou hod-

notu pro naše krajan-y v Chorvatsku má týdeník "JEDNOTA", redigova-ný mistrně Jiřinou Stanovou.--Český Australan Bořek Šindler pop-sal humorně své začátky ve Švýcarsku, kde dokonale ovládl dojení a traktorovou vědu. Pak se dostal "svaloveckou" akcí do Austrálie.

Jeho přítel Z.Dobrovolný vzal Paraguay, kde mezi potomky Inků

tvrdnul 5 let, než se dostal do Montroálu.--Největší farmu na pěstování makadamských oříšků u Gosfordu začal v 50 letech český

Australan Jiří Rakušan./Zemřel v r.1998./--J.Souček dal v r.68

dohromady všechny krajaňské organizace v Brazílii a pozvali na návštěvu k 28.X. p.kardinála Berana. Nevyslo to: p.kardinál v Ří-mě zemřel.--"KLUB" z Vídně přinesl článek "Vzpomínky Stanislavy

Zvěřinové". Narodila se v r.1924 a Němci ji za války nasadili v

Rakousku. Podobně bylo tak či onak nasazeno na 640.000 mladých

lidí, z nichž na 60.000 přišlo o život/hlavně při náletech Spojen-ců v Říši/.--Ředitelem kat.střediska sv.Martin in Gsies u Bolzana

v Itálii je P.Georg Kopic, SDB.--Kdo nám pomůže sehnat kopii doku-mentu o tragické smrti Gen.M.R.Štefánika, který dr.Benešovi předal

plk.presidia MNO Václav Heitich? Může být v archivu prez.V.Havla?

--Podle Z.Fabiána /Bonn/ "KL" prozrazují stopy inženýrské logiky

a smysl pro úspornost.--Ve Švýcarsku zemřel obětavý čs.vlastenec

inž.Vlasta Lechner. Pocházel z Olomouce.--Vnučka K.A.Elišše, Anna,

graduovala na U.of Adelaide s titulem B.of Economics. Pak se prov-dala a našla dobrou práci. "Děda" Eliáš vychoval 6 synů a vede

české programy na třech vysílačkách; je v děden Radiu Praha.

Ministerstvo zahraničních věcí, obor kulturních a krajaňských vztahů

Váření krajané a přátelé České republiky,

1. Křina tomu byl přesně rok, co jsem nastoupil do funkce ředitele odboru kulturních a krajaňských vztahů Ministerstva zahraničních věcí. Nové postavení nebylo pro mne žádnou velkou neznámou, protože jsem stejný odbor řídil již v letech 1996-98. Dalo by se říci, že jsem se vrátil k rozdělané práci - a jsem rád, že jsem se této práci mohl od samého počátku plně věnovat a neztráčet čas hledáním priorit, které jsem si uvědomoval již před pěti lety.

V kulturní oblasti je naší hlavní prioritou nabídka kvalitních putovních výstav doprovázených multimediálními prvky, člená prezentace českých filmů a hudební aktivity v rámci Roku České hudby 2004.

V krajaňské oblasti klademe důraz na pokračování výuky českého jazyka, udržování českého kulturního dědictví v zahraničí, tj. záchranu českých besed, škol, a spolkových domů, dále na podporu kulturních aktivit krajaňských spolků a v neposlední řadě na asistenci pomoci krajanům v Rumunsku a dalších zemích jihovýchodní Evropy.

Jedním z nejdůležitějších úkolů, který se týká krajanů na celém světě, je podchycení zájmu mladé generace. Naš odbor se snaží zmírnit důsledky procesu stárnutí krajaňských komunit, a to především finanční podporou nejrozsáhlejších

periodik, informačních věstníků, bulletinů a občasníků, které krajaňský život stmelují. Vážíme si rostoucího zájmu mladé generace o dění v zemi jejich předků. Je běžné, že tato generace již nemluví česky, což však nesmí být překážkou v hledání její po-pomenuté identity.

Váření přátelé, rád bych vás závěrem ujistil, že dveře našeho odboru jsou vám vždy otevřené. Pokud to bude v našich silách, budeme se snažit maximálně vyhovět všem vašim potřebám a požadavkům. Přejí vám hezké šťastné a veselé Vánoce a úspěšný nový rok.

PhDr. Ing. ZDENĚK LYČKA ředitel odboru kulturních a krajaňských vztahů MZV ČR
redakčně zkráceno

PhDr. Ing. Zdeněk Lyčka s premiérem V.Špidlou.

notu pro naše krajan-y v Chorvatsku má týdeník "JEDNOTA", redigova-ný mistrně Jiřinou Stanovou.--Český Australan Bořek Šindler pop-sal humorně své začátky ve Švýcarsku, kde dokonale ovládl dojení

a traktorovou vědu. Pak se dostal "svaloveckou" akcí do Austrálie.

Jeho přítel Z.Dobrovolný vzal Paraguay, kde mezi potomky Inků

tvrdnul 5 let, než se dostal do Montroálu.--Největší farmu na pěstování

makadamských oříšků u Gosfordu začal v 50 letech český

Australan Jiří Rakušan./Zemřel v r.1998./--J.Souček dal v r.68

dohromady všechny krajaňské organizace v Brazílii a pozvali na návštěvu

k 28.X. p.kardinála Berana. Nevyslo to: p.kardinál v Ří-mě zemřel.--"KLUB" z Vídně přinesl článek "Vzpomínky Stanislavy

Zvěřinové". Narodila se v r.1924 a Němci ji za války nasadili v

Rakousku. Podobně bylo tak či onak nasazeno na 640.000 mladých

lidí, z nichž na 60.000 přišlo o život/hlavně při náletech Spojen-ců v Říši/.--Ředitelem kat.střediska sv.Martin in Gsies u Bolzana

v Itálii je P.Georg Kopic, SDB.--Kdo nám pomůže sehnat kopii doku-mentu o tragické smrti Gen.M.R.Štefánika, který dr.Benešovi předal

plk.presidia MNO Václav Heitich? Může být v archivu prez.V.Havla?

--Podle Z.Fabiána /Bonn/ "KL" prozrazují stopy inženýrské logiky

a smysl pro úspornost.--Ve Švýcarsku zemřel obětavý čs.vlastenec

inž.Vlasta Lechner. Pocházel z Olomouce.--Vnučka K.A.Elišše, Anna,

graduovala na U.of Adelaide s titulem B.of Economics. Pak se prov-dala a našla dobrou práci. "Děda" Eliáš vychoval 6 synů a vede

české programy na třech vysílačkách; je v děden Radiu Praha.

NAŠI V USA

Sluší se poznamenat, že níže uvedená rodina Petra Beneše žije s dvěma psy, dvěma jezdeckými koňmi a papouškem "Sunny" v letovisku Jericho ve státě Vermont.--Novým slovenským ambasádorem v USA se stal býv.štatný tajomník Rastislav Káčer. Jeho předchůdce Martin Bútora naznačil, že bude kandidovat na úřad prezidenta SR.

Manželé Petr a Věra Benešovi se synem Joshuou měli vánoční dovolenou na ostrově St.Maarten v Karibiku. Věra je rozená Součková z Pardubic; její rodiče byli majiteli hotelu PALACE, proti starému nádraží. Petr Beneš se s rodiči vystěhoval z Rakouska do Kanady. Sluší jim to!

Studenti mohou pracovat v USA

Mladí lidé studující na vysoké nebo vyšší odborné škole mají šanci i příští rok pracovat legálně ve Spojených státech. Zájemci od 18 do 30let, kteří se zaregistrují do programu WAT USA (Work and Travel USA), například přes cestovní společnost pro mládež GTS International nebo na pracovních veletrzích, mohou získat až čtyřměsíční práci kdekoli na území Spojených států. Poté mají jeden měsíc na cestování. Blíží informace lze získat na www.wat-kandtravelusa.net nebo www.gtsint.cz.

Carnegie Hall v New Yorku.--Ve Shreveport, LA.působí úspěšně krajan a člen SVU,MUDr.Joe E.Holoubek.

Narodil se v Clarksonu, Nebraska, 9.9.1915.--Americká Armáda spásy dostala od vdovy po R.Krocovi

dar 1.5 bilionu am.dolarů. Žije v San Diegu, CA.--U všech českých zájemců o cestu do USA platí ta-

to nová pravidla: am.úředníci sejmou otisky ukazováku obou rukou, pořídí digitální fotografii a po-

rovnají vše s databází nežádoucích osob. Celá procedura prý nepotrvá víc než 15 vteřin.--Nová pu-

blikace:SVU Directory 2003. Obsahuje jména a adresy nových členů, kteří byli získáni v Plzni v r.

2002. Kniha má 365 stran.--30.11.03 zemřel v Pasadeně, CA. pounorový exulant Stanislav Brožek.87.-

--"Karlínská Halla" v Clevelandu, Ohio, má skoro 4.000 členů.Hybnou silou většiny krajaňských podni-

ků je Joe Kocáb.--Ve Washingtonu žije pí Barbara Lee Podoski, pův.jménem Božena Hauserová.Narodila

se v Brně 22.4.1914.Pracovala mj.20 let v Kongresové knihovně a účastnila se krajaňského života.-

--Jan Filípek /Santa Barbara, CA./ napsal a vydal další svou knihu: "Munich 1938-Czechoslova-

kia at Stake", 188 stran.Obsahuje zajímavé statistiky a velké množství původních fotografií.

--V New Yorku je stále aktivní český režisér Vojtěch Jasný; vystudoval gymnázium ve Val.Me-

ziříčí.--Krajan-ka Věra Lazarová zemřela 7.9. v Las Vegas.--Skupina vodáků z Brna navštívila

hrob "Eskymo" Welzla v Yukonu. Kniha fotografií od Marka Srba vyjde později.--Prof.R.

Liba působí na Mich.Tech. v Houghton, MI.--František a Milada Klátilovi byli oddáni v Chicá-

gu v r.1953. Paní Milada stále žije v New Yorku.--I česká nemluvnata mají mít ke vstupu do

USA vlastní pasy.--Podle P.Pošusty žije v USA v současné době na 50.000 illegálů z ČR.--Čs.

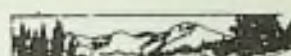
národní rada americká, kterou dlouho vedl gen.MVDR.Mikuláš Ferjenčík, oslavila 85.výročí za-

ložení. Pěknou publikaci redigovala Olga Kovářová.--Ve Srubci u Č.Budějovic žije V.Janko, 27,

s kterým by rádi mluvili lidé od am.FBI. Operoval 2 úklidové firmy zaměstnávající illegály

z vých.Evropy.--Je naděje, že kolem 1.5.04 na počest 100.výročí smrti Antonína Dvořáka vyjde

poštovní známka, jak v ČR, tak v USA.--Kdo zná v Kalifornii Zdena Doudovou?

Old West Stamp Shop

Established 1953

COMPLETE LINE OF PHILELIC SUPPLIES

TONY A CECIL GIFFA

ROOM 233 UNIVERSITY BLDG (303) 629-5185

910 16TH STREET DENVER COLO 80202

Měsíčník moravského humoru

"TINKY-BINKY", Box 55
763 12 Vizovice, ČR.

Roční předplatné: US\$26.40
Lze poslat též na "KL".